

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscripte
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următorile Broure de anulului:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emmerich Leiser.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond, pe o coloană 6 ar.
și 30 ar. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarifi și învoială.
RECLAME pe pagina a 3. a o
serie 10 ar. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U I L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 fr., pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 ar.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 213.

Brașov, Miercuri 30 Septembrie (12 Octombrie).

1898.

Un vot fatal.

Scirea din Sibiu, ce am adus-o
erj și care se confirmă prin amănun-
tele, ce le publicăm mai jos, ne-a
pus în uimire.

Adecă comitetul central al „Aso-
ciamiunii pentru literatura română
și cultura poporului român“ n'a avut
altă trebă mai urgentă și mai folo-
sitore în aceste vremuri amenință-
tore, decât a-se grăbi să facă pe
voia ministrului Perzel, hotărind în
ședința sa ultimă dela 6 Octombrie
a. c. de-a cere subvenția dela gu-
vern pentru Asociamiunea, în schim-
bul donațiunii de vre-o patru sute
floreni a societății „Transilvania“ din
București pentru sprijinirea mese-
riilor între Români, ce i-s'a fost in-
terzis de a o mai primi.

Mărturisim, că ne stă mintea
în loc și nu mai putem cuprinde,
cum s'a putut acesta în împrejură-
rile actuale, când este dată și de-
plin lămurită tendința, ce-o urmă-
resce guvernul față cu toate institu-
țiile noastre românești.

Nu ne putem explica acest vot
al comitetului Asociamiunii din nici
un punct de vedere.

Póte, ca comitetul să vină éráși
înaintea adunării generale și să-i
prezente faptul împlinit cu motiva-
rea, că a lucrat sub presiunea unei
„forțe majore“, cum făcuse în ces-
tiunea schimbării titlului Asociami-
unii, căreia i-s'au dat, precum scim,
o soluțiune atât de fatală.

Cum stă însă în adevăr aface-
rea, despre care vorbim?

E clar și învedereat, că guver-
nul nu era nici decum în drept a
opri primirea amintitei donațiuni,
fiindcă nu există pentru reuniuni
nici o lege, care le-ar opri să pri-
mescă distribuirea de donațiuni dela
altă societate.

Asociamiunea a fost dér în drep-
tul ei când a primit acea donațiune
și, decât acuma ministrul vine să-i
ofere, în locul acelei donațiuni,
„subvenția“, provocându-o „să-o cêră“

dela guvern și promițându i, că „i-o
va da bucuros“, óre acesta nu tre-
buia să pună pe grijă și să deștepte
cele mai mari bănueli între membrii
comitetului?

Ce urmăresce guvernul prin
acastă procedere? Ce dor l'a apu-
cat de-odată să promoveze scopurile
Asociamiunii și care póte fi insem-
nătatea și consecența reală a fap-
tului eventual, că Asociamiunea în
adevăr ar cere subvenția dela gu-
vern?

Despre acesta credem, că nu
mai e de lipsă să lămurim pe ni-
menii dintre Români, căci este prea
bine știut de mic și mare, ce obic-
nuesce guvernul unguresc a cere în
schimb pentru ajutórele și subven-
țiile sale.

Am accentuat mai sus ipotetic:
dêcă Asociamiunea ar cere subvenția,
căci comitetul încă nu este Asocia-
țiunea și, după cum înțelegem noi
statutele acesteia, el nici nu are
drept a cere subvențiunii. Intre drep-
turile și datoriile comitetului central
se găsește în direcția acesta în sta-
tute numai dreptul și obligațiunea
lui de-a îngriji de sporirea averii
societății prin câștigarea de do-
națiuni.

Se înțelege dér, că într'o ces-
tiune așa de gravă, cum este aceea
a subvenționării Asociamiunii din
partea guvernului, numai adunarea
generală póte să se pronunțe, nu-
mai ea are, după noi, dreptul să
decidă.

Dér ori-cum, votul comitetului
de Joia trecută rămâne uimitor și
fatal, atât de fatal, încât în cei trei-
zeci de ani din urmă, atât de abun-
denți în fatalități, nu-i aflăm păre-
chia. L'am caracterizat póte încă
prea slab în primul moment, când
am dis, că ni-a cauzat o surprindere
dureróasă.

Este însă mai mult, decât atât.
El deschide înaintea ochilor noștri
un abis, o prăpastie înfricoșată, care
ne face pèrul măciucă, când ne gân-
dim la ea.

Trebuie să ne cuprindă un adenc
fior la întrebarea: unde mergem,
când vedem, că în sinul instituției
nóstre celei mai ideale, ce repre-
sentă aspirațiunile de cultură ale ro-
mânismului nostru, se încuibéază acel
spirit servil, care chiar și o simplă
dorință a celor puternici o erigéază
în lege.

**Comitetul Asociamiunii și
guvernul.** În afacerea subvențiunii ofer-
rite de guvern Asociamiunii, primim cu
data de 9 Octombrie următoarele amănunte:
„...Când ministrul Perzel a oprit
Asociamiunea ca să mai primescă dela so-
cietatea „Transilvania“ din Bucuresci do-
națiunea de câteva sute floreni, merită a
fi distribuită între ucenicii de meseriași
din Ardeal — a ordonat tot-odată fișpa-
nului din Sibiu „ca să provóce comitetul
Asociamiunii, ca în locul ajutorului interzis,
să cêră („kérjen“) subvenția dela guvern,
căci i se va da bucuros“ („készségesen
megadatik“).

Deja la primul privilegiu, când a sosit
amintitul ucáz ministerial, s'a lansat în șe-
dința comitetului Asociamiunii propunerea
(din partea d-lui P. Cosma) să se cêră sub-
venția dela guvern. Atunci însă au pre-
cumplit vederile contrare și comitetul s'a
mulțumit cu reclamația la ministeriu.

La a doua ocașiă însă, Joi, în 6 Oc-
tombrie st. n., póte ca prinos adus marti-
rilor unguresci, cari se serbau în acea zi,
comitetul Asociamiunii a decis, ca să se róge
pentru subvenționarea Asociamiunii de către
guvernul unguresc.

Propunerea a fost prezentată prin nou
alesul secretar general al Asociamiunii, d-l
Dr. Corneliu Diaconovich, care se vede, că
s'a inspirat de ideile, pentru cari atât a
luptat în colónele „Viitorului“ și în diarele
„Egyetértés“ și „Budapesti Hirlap“.

De astă-dată majoritatea covêrsitoare,
în lipsa președintelui I. M. Moldovan și în
contra a trei voturi, a decis înhâmarea
Asociamiunii la carul de gloriă al panma-
ghiarismului.

Numai trei voturi în asemenea cauză?
Pentru Dumnezeu, unde mergem?!“

Cea mai nouă circulară a lui Wlassics.

II.

Din Bănat, 26 Sept. (8 Oct.) a. c.

Intr'un act de pietate jignirea senti-
mentelor de pietate ar trebui evitată din
el cu tótă scrupulositatea. La din contră,
actul întreg se degradéază până la scârbă...

Credem, că „în urmele ei au rêsărit
trandafirii împăcării“, — și scim, că unii
au cules numai trandafirii, lăsând altora
numai spinii; dér totuși, nu cred, că d-l
Wlassics ar cuteza să afirme, că Ungaria
genuină dórme adl pe pat de trandafir.
Nici chiar elementul genuin maghiar. Noi
Românii nici decât.

Da, a grădinăriței nobilă inimă a să-
mănat în urma ei trandafir, și cu cea mai
bună și nobilă intențiune a făcut ea acesta.
Insé de câte-ori nu s'a întemplat în lume,
că din faptele și intențiunile cele mai no-
bile, au rezultat formale desastre. Desmer-
dații și resfêțații, vèdându-se încungiurați
de tóte părțile de trandafir, i-au rupt și
lăpédât, fără ca să și fi făcut pat pe frun-
țele lor...

Și decât voiți, ca țera întregă, va să
dică tóte popórele să o jălêscă și cu ase-
menea pietate să și aducă în veci aminte
de ea, de ce o prezentați într'un mod ab-
solut fals și necuviincios?

De ce o înfățișați într'o „dușcă“, ca
„mamă a țării“, și de-odată ca un „ânger
scutitor“ numai al „națiunii“, întonând cu
tot de-adinsul deosebirea între „națiune“ și
„între toți“ locuitorii monarhiei?

Va să dică: o înfățișați pentru voi,
ca mamă, ér pentru celelalte popóre ale țării
ca ceva mai puțin... și nu vedeți, că prin
astfel de necuviință jigniți cumplit postu-
latele pietății celorlalte popóre, pe cari
de asemenea le invitați la pietate, ca să
nu dic, că le împuneți pietate!

„Pieziș“, fórtie pieziș este și acest
principiu, care nu știu cum s'ar puté apăra
în fața unei eventuale imputări, că o „minte
blăstêmată“ i-a putut da nascere.

Și câte alte „principii piezișe“ nu se
pot constata în ținuta și politica d-lui mi-
nistru Wlassics, ca să nu vorbesc și des-
pre întreg sistemul actual politic!

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Aurelia Cionca.

În numărul 39 din Oct. a. c. al „Fa-
miliei“ din Oradea mare, găsim următoarea
schită interesantă despre mica artistă Au-
relia Cionca, care deși numai în frageda
vêrstă de 9 ani, s'a dovedit deja un extra-
ordinar talent musical. Êtă ce scrie „Fa-
milia“:

În lumea musicală română s'a ivit de
curând un talent nou, care a surprins tóte
cercurile și care promite un viitor strălucit.

Acest nou talent este o fetiță abia
trecută de noué ani, mica Aurelia Cionca,
ale căreia aptitudini musicale ne inspiră
încă de acuma credința, că dânsa are să
devină prima pianistă română, cunoscută și
aplaudată și de lumea străină.

În etate așa de fragedă, nedespărțită
încă de păpușele sale, mica noastră artistă,
prin bogata sa cunoscință musicală și în
deosebi prin brilianta sa tehnică, ș'a atras
atențiunea Reginei României, care o pof-

tesce adese-ori să ia parte la audițiunile
musicale dela palat și care, drept aprețiere
a talentului ei extraordinar, i-a făcut cadou
un pianino fórtie prețios.

Aplaudată în concertele sale dela Bu-
curesci, dânsa a dat în vara trecută un
concert la Sibiu, altul la Blăși, unde a
încântat tot auditorul, cel mai mare suc-
ces l'a avut însă la Beiuș, în concertul din
27 August a. c., cu ocașiunea adunării ge-
nerale a Asociamiunii pentru literatura și
cultura poporului român. Entusiasmul, ce a
produs, ovațiunile ce i-s'au făcut, au elec-
trizat pe toți și au lăsat impresiuni ne-
șterse.

Bucuria generală se mai măria și prin
mândria, că sêrbătorita fetiță este odrasla
unor părinți originari din Transilvania, de
unde s'a ivit și cel mai mare poet în viêtă
al neamului românesc.

Părintele său, d-l Ioan Cionca, trecut
dela noi în România, de 17 ani funcțio-
néază, ca profesor la școala superióră de fete
a comunității evanghelice germane din Bu-
curesci.

În capitala României s'a născut și
fica sa Aurelia, și anume la 4 Mai 1889.

Abia în etate de 3 ani, mititica a
dat probe de mare inclinațiune musicală.

Părinții săi vèdându-i talentul, au ce-
rut ajutorul celor mai distinși profesori.
Primii ei conducători în arta musicală au
fost: Rudolf Peters profesor la conserva-
torul din Bucuresci, I. Gasser organist al
bisericii evanghelice și d-șóra Margo Ze-
hender. Mai târziu, distinsul pianist și com-
positor Lubicz și L. Milde, fost profesor la
conservatorul din Praga.

Progresul s'a arătat fórtie repede.

Deja în etate de 5 ani a obținut un
renume covêrsitor prin concertele, ce a
dat, și în cari a executat cele mai grele
compoziții ale gigantilor musicali, ca Mo-
zart, Haydn, Bethoven etc.

La 23 Noembrie 1897 dete un nou
concert la Ateneul din Bucuresci, sub pa-
tronagiul Reginei, în mijlocul admirațiunii
generale. „România Musicală“ de atunci
serie despre acest debut următoarele: „Au-
relia Cionca a executat cu bravură, fără

nici o grijă de dificultăți, punând talentul
ei genial la dispoziția coloritului musical.
În tótă ființa ei, nu e decât musică. O mē-
sură precisă, egalitate în spontanitatea lo-
virei acordurilor, agilitate fórtie mare, nu-
anțéază și fraseză artistic; mai ales caden-
țelor le dá o mișcare și nuanțare artistică“.

Admirabilă ca interpretantă, fenome-
nala fetiță a început să facă și compoziții,
numărul acestora se urcă la 30 și a cântat
din ele câte-va prin concertele sale.

Tóte aceste ne arată, că stăm în fața
unui strălucit viitor musical. Dorim și cre-
dem, că viitorul acesta se va și realiza. În
ultimele momente ale petrecerii sale între
noi, fericitul său părinte a declarat emo-
ționat la prânțul de despărțire din Oradea-
mare, că consciința de tată și de Român
il îndemnă, să dea fetiței sale privilegiul a-și
completa studiile musicale. Spre scopul
acesta cel mult peste doi ani o va duce
la conservatorul din Lipsca, ori din Paris.

Ii urăm din tótă inima succesul cel
mai mare.

Așa, de exemplu, pieziș este și acel principiu, că școala deslipită de biserică și susținută în conformitate cu actualul sistem și „plan“ al d-lui ministru, va fi séu va deveni când-va „templul moralei, al respectării legii și al iubirii de patriă“, cum o titulează d-l ministru. *Pium desiderium!*

Până atunci, până când școala nu va învăța pe școlari „iubesc pe de-aprăpele tău, ca pe tine însuși“ și că „patria nu poate fi pentru unii mămă și pentru alții ciură“ etc. etc., până atunci școlarii cei cu multe scoli vor eși din ele cu principiile piezișe: egoism materialistic, poftă de dominație; apoi va eși cu „civilizațiunea modernă“ fără frică de Dumnezeu: de a da cu pumnalul în cel mai bogat și mai favorit de sorțe ș. a. ș. a., érá școlarul din școala rurală va rămâne cu convingerea, că a trecut prin școlă, silit fiind să trecă, ca cănele prin apă... când a eșit la uscat se scutură bine, și îndată e uscat, cum a fost.

Și, într'adevăr, înflorătorul și adenc intristătorul fapt al bestialului Luccheni, ca și faptele numeșilor săi colegi de „piezișe principii“, precum și existența deja cunoscută a „bandei blăstămate“ séu infernale, ar trebui să servescă ca un teribil „memento“ pentru toate ministeriile tuturor țerilor monarchice séu republicane, cari au adevărată iubire și adevărat devotament pentru domnitorii lor. Invătătură ar trebui să-și ia din el, care invătătură este clară și invederată: că civilizațiunea singură, că școala fără moralitate religioasă, școala cea modernă de ađ, cea deslipită de biserică și *neconfesională*; că nici frica de asprimea legii criminale, ori cât de aspră și dureroasă ar fi ea, — nu apără, nu scutesce pe nimeni preventiv în contra pumnalului, séu a atentatelor de veri-ce natură!

Și decă tendința guvernelor europene este: de a se asigura de un scut *preventiv*, adevă înaintea de ce se comite séu săvârșescă atentatul, atunci scopul lor nu și-l vor ajunge nici-odată prin intimidări cu temniță, ștreang séu ghilotină, ci numai prin răspândirea invătăturei „*Temerii de Dumnezeu*“, cărei invătătură apoi, se înțelege, domniii miniștri încă ar trebui să se inchine de fapt și cu tot de-adinsul, premergând în toate cu bun exemplu poporului!

Numai această invătătură ar îndrepta inimele cari, cum se vede, ađ nu mai au nici o unică cameră neinfectată.

Libertatea de cuvânt a străinilor în Austria. Fôia oficiôasă „*Wiener Abendpost*“ este informată, că ministrul austriac de interne a adresat autorităților un rescript, prin care le îndrumază la aplicarea dispozițiilor art. de lege 21 din 1871 privitor la participarea străinilor în adunări, unde țin vorbiri cu caracter anti-austriac. În sensul acelei legi, decă străinii, cari locuiesc pe teritoriul Austriei se dovedesc a fi nesupuși și primejdioși, trebuie depărtați de pe acest teritoriu, séu de pe o parte a lui. Tot acesta măsură trebuie să se aplice și față cu acei străini, cari voesc a lua parte în Austria la adunări cu caracter politic, decă din atitudinea séu activitatea lor de până acum se pôte deduce, că participarea lor la adunare ar potenta agitațiunile naționale, séu ar periclită binele public.

Clubul român bucovinean din „Reichsrath“.

„Patria“ din Cernăuți publică următoarele rânduri, ce i-se trimit din Viena privitor la atitudinea clubului român bucovinean din „Reichsrath“ față cu guvernul central austriac:

În vederea contrastului încă nelămurit, în care se află partidul nostru din țără, care e combătut cu toate forțele din partea guvernului local, față de atitudinea ce o observă „Clubul român parlamentar“ la Viena, atitudine, care are aparențele celei mai bune amiciei cu cabinetul Thun — fiind-că spriginesce, după cum am vădut

din ultima votare, cu abnegațiune acest ministru — m'am grăbit să am o întrevedere cu deputații noștri. În cele următoare îmi voiți da silința să rezumez lămuririle primite: Deputații noștri, Dr. I Turcan și Dr. G. Popovici, sunt foarte nemulțumiți cu stadiul nehotărît, în care se află aceste chestii, dér de fel descurajați, ci din contră sunt deciziși a esopera clarificarea dorită. Ei sunt firm convinși, că contele Thun nu e exact informat asupra stărilor de lucru la noi; tot ast-fel, precum nici bar. Bourguignon, care încă e victima unor mistificațiuni. Dr. Popovici a cerut în clubul parlamentar un demers, care ar pune pe amândoi acești bărbați în posesiunea cunoștințelor depline despre împrejurările și mai ales intrigile obvenite la ultimele alegeri. Dr. Popovici declină dela sine ori-ce responsabilitate, decă acești pași nu se fac cu destulă grabire. Necădând de acord „Clubul român“ în privința procedurii, se așteptă sosirea la Viena a deputatului nostru, d-l George baron Vasilco. Ni-e témă însă, că în decursul acestei așteptări se vor precipita ast-fel evenimentele, încât eventuala deciziune a „Clubului“ va urma prea târziu, prin ce am suferi o pierdere nejustificabilă. Decă contele Thun efectuează apropierea sa de drăpăta, acesta pentru noi nu devine relevant, decât prin atitudinea, ce el o va lua și față de noi. Decă această atitudine nu însemnă pentru noi o îmbunătățire, atunci *vederi teoretice nu ne vor mângâia, nici nu ne vor călăuzi*. Faptele se vorbescă.

Din broșura lui Probus.

Broșura lui Probus, despre care am vorbit eri, dice despre Maghiari și planurile lor următoarele:

„Deak și Andrásy n'au aflat în Ungaria urmași, cari să fi condus națiunea. O mare parte a poporului maghiar, în urma înflorii rapide a prosperității sale, nu se mai teme a-se separa în respect economic de cătră Austria, ba din separațiunea de stat, ce urmăză de aici, chiar și uniunea personală și-a pierdut ori-ce caracter îngrijitor, avându-se în vedere honveđimea bine instruită și mijlocele proprii economice.

„Chiar și ómeni cu judecată aședată au opinat, că în cele din urmă și numai o Ungaria independentă ar fi destul de tare, însă mai întâiu trebuie creat statul maghiar unitar; decă vor fi sfișit'o (Ungurii) cu Sârbii, Românii, Slovacii, și decă mai ales își vor fi arangiat treburile cu Croații, asimilându-i pe aceștia, ori câștigându-i pentru ideia unității de stat, — acesta va fi ținta principală a ori-cărei politici interne. Contopirea acesta vor fi și început'o urmașii politicii lui Deak, fără de a fi grea alegerea mijlocelor. Contopirea elementelor de popore străine într'o rasă dominantă, este una din cele mai grele probleme. Ea însă va succede prin statornicie și dibăcie. Esemple avem în viața națiunilor; ast-fel franțuzirea Germanilor din Elsația-Lotariugia în vécul trecut, și anglisarea Scoțienilor.

„Problema acesta le va succede cu greu Maghiarilor față de Sârbii și Croații, mai ales din cauza diversității religioase. La acesta se mai adauge, că Sârbii și Românii din Ungaria înclină cătră statele vecine naționale: român și sârbesc, și vechia tradiția națională o susțin din când în când și prin agitațiuni în străinătate.

„Deși Maghiarii pot arăta succese foarte bagatele pe terenul contopirii — așa déră lupte grele cu reușită nesigură îi așteptă în viitor; și cu toate-că Slovenii fraterniséză cu Croații, Slovacii cu Cehii, totuși Maghiarii au îndrăsnit în momentul pericolului, a respinge alianța Germanilor, pe care și ar fi putut'o câștiga în prețul unor succese economice mai puțin esagerate. Acesta atitudine a Maghiarilor, neînțeleptă la aparență. Își află pôte esplicarea în acel pesimism, care nu mai crede în îmbunătățirea situațiunei, ci se pregătesce pentru acel cas, la părere inevitabil, că decă ar fi siliti să renunțe la uniunea reală

cu Austria, ei să fi bine pregătiți în privința economică, și decă monarchia s'ar sfâșia devenind state federative, din acesta ei să tragă cel mai mare folos“.

Maghiaro-semitofilul autor — care de altmintreala se indeletnicesce cu studii istorice de felul acesta la universitatea din Varșovia — lăuséză în broșura sa și câte-va chestiuni de actualitate politică. Așa de pildă, el se acată și de ideia desarmării propusă de Țarul Nicolae, în care vede un plan foarte primejdios pentru monarchia habsburgică. El dice, că prin acesta ar primi nutriment influența rusescă în Balcani asupra poporului ortodox, lucru, care este îndoit mai periculos, decât terórea armelor rusesci. Și decă politica slavă — dice el — se va ridica stăpână asupra Austriei, acesta va merge paralel și mână în mână cu panslavismul, tripla alianță nu va mai ave nici un rost și va urma apoi — după închipuirea lui Probus — dismembrarea Austriei în sensul cum am arătat eri: Rusia va lua Galiția și se va face stăpână pe Constantinopol, ér Italia va primi o parte din Tirol.

Probus a uitat, să mai adaugă un lucru: ce va fi atunci cu Ungaria? Intrebarea acesta i-o pune o gazetă ungerescă din Peșta. Se pôte, că fantasticul autor va răspunde curând și acestei întrebări.

Atât am ținut de interes să mai amintim din broșura prusacului îmbrăcat în atillă, calpac și pintenți.

SCRILE DILEI.

— 29 Septemvre v.

Papa cătră peregrinii francesi. Papa Leo XIII a primit la 8 Oct. n. 2000 de peregrinii francesi, cari mergeau cătră Ierusalim. Acești peregrini se vor întelni probabil și cu împăratul Wilhelm, ori cel puțin il vor vedé. Ei se presentară Papei, ca să-i mulțămescă pentru declarația favorabilă Franciei, ce a făcut'o sfințitul părinte privitor la dreptul de protectorat al Republicii francesse asupra creștinilor din Orient, drept, pe care îl dispută acum Germania. Papa a primit pe peregrini în basilica Vaticanului și, prin camerarul de Croi, a cetit următoarea alocațiune:

„O împrejurare estra-ordinară v'a adus pe voi aici, adevă intențiunea de a-mi mulțămi pentru fapta noastră din urmă, prin care scaunul papal a întărit declarația s'a de mai înainte în cestiunea *dreptului vostru tradițional de protectorat în Orient*. Cu această intenție s'au alăturat la peregrinați muncitorii viteji ai lui Christos, părinții ordului Augustin, cari atâtea merite și-au câștigat în jurul pământului sfânt, unde an de an însoțesc pe numeroși peregrini, cari se rógă acolo pentru nevoile biserice și pentru revenirea fraților noștri deslipiți, în sinul bisericei. Înainte cu mai mulți ani, tot pentru acest scop am dorit, ca Congresul sârbătoresc eucharistic să se țină la Ierusalim sub prezidenția unui cardinal frances, căci acolo s'a înființat marele sacrament, care este gajul dumnezeesc al unității credincioșilor. Continuați-vé calea peregrinațiunii vostru spre sfântul pământ“. În continuarea alocațiunii Papa a vorbit și despre cestiunea socială, dicend următoarele: „Decă democrația va fi în spirit creștinesc, ea va garanta patriei vóstre pace, înflorire și fericire în viitor; însă decă se va arunca în brațele socialismului revoluționar, decă se va lupta pentru pretensiuni, cari tind la ruinarea legilor fundamentale ale societății civile, acele pentru însași clasa muncitoare vor fi neapérat sclăvie, miserie și pustiire“.

Prigoniri pentru treicolorul român. Din Câmpani se anunță, că în urma arătării făcute de gendarmeria de acolo, d-l Dr. Zosim Chirtop, advocat, este dat în judecată pentru „agitațiune“, ce ar fi săvârșit'o viziunii d sale, care cu prilejul nunții d-lui A. Macaveiu din Bucium, și-a împodobit caii cu trei-colorul român. Tot așa a pățit'o și Dr. St. C. Pop din Arad, pentru-că a sărit în apărarea a trei dame, cari au fost oprite în drum și amenințate de gen-

darm, pe cari d-l Pop i-ar fi insultat. Ca martori sunt citate dómnele Sofia Cotișel (Certege), Eugenia St. C. Pop (Arad) și domnișóra Domnica Chirtop (Câmpeni). D-l și d-na St. C. Pop au și fost ascultați la judele de instrucție din Arad.

Furtul lui Krivány în Congregația dela Arad. Congregația comitatului Arad, care s'a ținut eri, a fost foarte agitată. La ordinea dălei s'a pus cestiunea, ca banii ce i-a furat faimosul hoț Krivány, să-i restituie comitatul prin o dare suplimentară de 2%, aruncată asupra populațiunei. Membrii români s'au prezentat în număr frumos. Asupra propunerii a luat cuvântul între alții și membrul unger Vászrhelyi, care a criticat aspru dilapidările și abuzurile dălice din comitat. El dize între altele, că tot réul vine de acolo, că mai ales funcționarii sunt folosiți, ca *agenți politici*. Dintre Români a luat cuvântul d-l Dr. St. C. Pop, care a arătat cu exemple, cum cei din fruntea comitatului susțin pe funcționarii abusivi și cum dreptul de alegere al poporului este desființat. Vorbitorul combătut cu succes propunerea, făcută prin proto-notarul Dálnoki, de a-se plăti arunc pentru creșterea honveđilor, și respinge ori-ce dare suplimentară. Dintre Români au mai vorbit d-nii M. Veliciu și Dr. I. Suciu. Punându-se la vot propunerea comisiei permanente de a-se primi aruncul de 2% pentru acoperirea furtului lui Krivány și numărându-se voturile, fișpanal a constatat, că ea a cădut, neîntrunind $\frac{2}{3}$ din voturi, cât era absolut necesar.

Vestitorii ernii. După două zile posomorite, cu plóie désă și rece, ađ ni-au sosit primii vestitori ai ernii. Când scriem acestea rânduri, vezduhul cerne fulgi de nea de parcă am fi prin Decemvre, séu Ianuarie.

Biserici în Ungaria spriginite din străinătate. Sub acest titlu, „Egyetertes“ dela 8 l. c. raportéză următoarele: Reuniunea Gustav Adolf din imperiul german trimite, precum scim, în fiă-care an sume mai mari de bani ca ajutóre pentru biserică din Ungaria. Suma trimisă anul trecut s'a urcat la 20,215 fl. 12 cr. Jumătate din această sumă a primit'o districtul Tisei, pe când din cealaltă jumătate, 3638 fl. 50 cr. s'a dat districtului de dincolo de Dunăre, 2388 fl. 29 cr., districtului de dincóce de Dunăre, ér districtului Banya s'au dat 2381 fl. 64 cr. Bisericelor străine, adevă din Croația și Slavonia, li-s'au dat 1262 fl. 78 cr., ér particulari, véduve și orfanți de preoți au primit în total 403 fl. 68 cr.

Bibliotecile populare din Viena s'au dezvoltat în anii din urmă în mod estra-ordinar. Cu privire la prestațiunea bibliotecelor populare, Viena a întrecut în alii din urmă orașele continentului, afară de Paris. Pe la finitul anilor 1880, bibliotecile populare din Viena imprumutau pe an numai 100,000 de volume, pe când Berlinul peste suma întreită; acuma Berlinul s'a urcat la 500,000 volume pe an, bibliotecile populare din Viena însă au progresat în acest scurt timp dela 100,000 la un milion 300,000 imprumutări pe an. În Berlin bibliotecile populare sunt susținute de cătră oraș; în Viena însă s'a dobândit o prestațiune mult mai mare, aprópe exclusiv cu mijloce private. Reuniunea „Bibliotek“, care s'a fusionat cu reuniunea pentru cultura poporului, a înființat în 1898 biblioteca centrală și cinci filiale cu o cheltuială de 100,000 coróne. Și din aceste date se vede, cât de mult se pôte face din inițiativă privată și prin contribuiri ale ómenilor însuflețiți pentru cauza culturii și a progresului poporal.

Din Hațeg ni-se serie, că în 28 Septemvre n. c. au sosit acolo 20—30 studenți dela gimnasiul romano-catolic din Alba-Iulia, sub conducerea a 2—3 profesori, făcend o excursiune la Sarmisegetusa. Ungurii din Hațeg au dat o masă comună în onórea lor. La această masă a luat parte și d-l protopop *Tit V. Gheaja*, singurul dintre Români, care a ținut cu ocaziunea această încă și *vre-o patiu vorbiri în limba un-*

gurăscă. Fisolgăbirul l'a laudat, ér ceială l'au răsplătit cu asurđitoare strigări de „éljen“-uri. Aşa ni-se descrie casul în corespondența, ce ni-s'a trimis. Autorul, se'n-telege, e forte indignat, și nu-și pôte da séma de-o asemenea atitudine servilă a unui protopop român. Ținem de-almintre-lea să amintim cu ocazia acésta, că d-l protopop Gheaja, după informațiunile, ce ni-se comunică din altă parte, e un bărbat activ și energetic, care față cu întreprinderile romănesci din Hațeg arată mult interes. Decă la însușirile acestea din urmă ar adauge și atitudine romănescă, demnă și potrivită poziției sale față cu străinii, d-l Gheaja ar puté să câștige simpatiile generale ale Romănilor din Hațeg, de cari are neapărată lipsă spre a puté conduce cu succes.

Tinerimea română din Hunedóra invită la *petrecerea cu joc*, ce se va arangia Sâmbătă la 15 Octomvre st. n. a. c. în sala otelului „Castelul Huniade“ (Hunyadi-Várhöz). Venitul curat este destinat pentru fondul „Reuniunii femeilor române gr. or. din Hunedóra“. Inceputul la 8 ore séra. Prețul intrării: de familie 1 fl. 50 cr., de persoană 80 cr. *Hunedóra*, 7 Oct. st. n. 1898. *Comitetul arangiator.* Suprasolviri se primesc cu mulțămîtă și se vor cuita pe cale diaristică.

Inovațiuni la căile ferate. Ministrul austriac de comunicațiune a interđis călăuziilor de-a mai anunța pe la gări plecarea trenurilor cu strigătul „*Abfahrt!*“ Aceeași inovațiune se va face încurând și la căile ferate ungare. Strigătul „*Mehet!*“ va fi înlocuit numai prin un semn, din care mașinistul va înțelege, că trenul pôte pleca.

Țarul Nicolae în Danemarca. Din Copenhagena se anunța, că Țarul Nicolae II a sosit acolo, pentru a lua parte la imortentarea reginei Luisa.

Procesul lui Luccheni. Din Geneva se anunța, că procurorul de stat și judele instructor desfășură o mare activitate în procedura contra lui Luccheni. Ei au cerut informațiunii dela oficiile polițienesci ale orașelor mari din lumea întregă; afară de acésta continuă o viuă corespondență cu diferitele contone din Elveția și cu autoritățile din Viena. Cercetarea a ajuns deja în stadiu atât de înaintat, încât actele se decopiază deja. Decopierea o ordonă procedura penală din Elveția, pentru ca acusatul, înainte cu câte-va zile de pertractarea finală, să pótă avé la mână copiile tuturor actelor. Probabil, că pertractarea finală se va face în prima săptămână a lui Noemvre. În tot timpul acesta lui Luccheni îi este interđis a purta, ori a primi corespondență și scrisori; de asemenea nu-i este permis a ceti diare. Alături de Luccheni vor mai sta pe banca acusatilor: *Martinelli* (care a cioplit mânerul pumnalului), *Siva séu Salvi* (care a mărturisit, că avea cunoscință despre intenția lui Luccheni); mai departe *Dadutti*, care a laudat fapta ucigașului și *Rumbolli*, anarchist din Lugano, care a fost espulsat din Zürich și arestat în Geneva. Luccheni a mărturisit, că nu cunósce pe acești anarhiști. Pertractarea finală se va face în sala de pertractări obicnuită, care e forte mică. Guvernul și procurorul de stat însă stărue, că numai în acésta sală se judece pe Luccheni, pentru-ca auditorul să fiă cât mai mic.

Impératul Wilhelm și — apocalipsa. Un preot luteran cu numele Herman Gräbar a tipărit o mică broșură, pe care o vinde ct 20 cr. și în care „schwartz auf weiss“ (negru pe alb) vré să dovedéscă, că călătoria împératului Wilhelm la Ierusalim este proorocită în apocalipsa Sf. Ioan, cap. 11 vers 2, unde se dice, că păgânii vor călca orașul timp de 42 luni. Sub cele 42 de luni sunt a-se înțelege 1260 de zile, ér sub 1260 de zile, trebuie a-se înțelege 1260 de ani. Călcarea Ierusalimului de către păgânii s'a început la 637 sub califul Omar. Inse mohamedanii socotesc anul mai scurt, așa că putem lua anul 638. La acești a adaugând 1260, căpătăm anul 1898. Adeca

după părerea numitului preot luteran, timpul desrobirii Ierusalimului de sub păgânii a sosit, și împératul Wilhelm este acela, care cel dintăiú domnitor creștin calcă pe pământul sfânt, ca să-l mântuésca. Explicația preotului luteran va stărni de sigur surisul ironic al multor catolic.

Un leu între public. În Elisabetopole s'a întâmplat zilele trecute o scenă, care a produs panică indescriptibilă în publicul numeros, care mersese să viziteze menageria-Kopetzky de acolo. Se aprinseră lămpele și personalul menageriei începú să dea de mâncare fiarelor. Ajungând rëndul la un leu, pe care îl admira publicul, un hrănitor de fiară ținu înuinea leului o bucată de carne. Leul se aruncă flămënd după ea, dăr ușa coliviei lui se deschise, și puternicul animal căđu între public. O panică indescriptibilă cuprinse pe privitorii. Mamele își strîngeau în brațe copiii, al căror plâns se mesteca cu urletul fioros al leului; toți fugiau, dând năvală cătră eșire, și în fuga acésta mulți au fost striviți. Leul căđut din colivie se spăria și el în primul moment, neputënd pricepe situația neașteptată, în care a ajuns. Curënd însă s'a recules și începú să urle cumplit, secundând țipetele de spaimă ale publicului. Personalul menageriei nu-și pierđu prezența, ci cu drugi de fier năvaliră asupra dihaniei și o siliră să între éraš în colivie. Bietul leu a pățit'o mai réu, ca toți: a căpătat o strașnică bătae. Incolo nu s'a întâmplat nici o primejdie.

Străinii despre România.

Diarul *L'Indépendant Auxerrois* din Auxerre, publică sub titlul general „Lettres de Roumanie“ o serie de articole interesante asupra României. Unul din aceste articole tratéză despre situația țeranilor români, altul despre Sinaia, despre societatea română etc. Autorul este d-l L. Séguin. Densul, după-ce se miră de marea distanță, ce separă „lumea“ română dela Sinaia de cătră „popor“, găsesce inexplicabil, că țeranii se hrănesc atât de réu, cu mămăligă și castraveți, și că ei pu cunosc și nu cultivă cartofii etc. Femeile i-au făcut o impresie forte bună. Găsesce, că au fisionomii fine și că totuși muncesc la muncă de zidărie, de pavaj etc. Descriind o casă țărănescă, autorul dice, că ea nu sémăna întru nimic cu casele din satele franceze. Cu atât mai caracteristică e descrierea, pe care Séguin o face societății din Sinaia. Eleganța ei, luxul, toaletele cele mai moderne îl frapéză. Mai mult însă îl uimesce faptul, că la Sinaia „par“ că nici nu ai fi într'o țără străină“. Căci domni și dómne vorbesc aprópe exclusiv despre Paris, despre spectacolele sale, concertele sale etc.

Diarul frances „*Journal des Débats*“ publică la rubrica „*Revue militaire*“ un mare și frumos articol despre armata română. Autorul acestui articol este d-nul Charles Malo.

„*Le Moniteur Universel*“ publică o elogiósă dare de sémă despre desvoltarea de până acum a flotei române de răsboi și de comerț și face apoi o înșirare a nouelor achiziții, pe care le face administrațiunea maritimă română. Diarul frances spune, că România are de gând să facă acum în mod serios o flotă dunărenă și o flotă pe Marea Neagră. Cea dintăiú va cuprinde opt monitoare de câte 500 tone deplasare, 12 torpile de câte 40 tone și 8 șalupe port-torpilă. Flota maritimă se va compune din șese vapóre chirasate, menite a păđi cósțele. Fiă-care din aceste vapóre va avé 3500 tone. Apoi din 4 contra-torpilori de câte 300 tone și 12 torpile de câte 80 tone. Cheltuelile prevăđute pentru aceste lucrări se urcă la 45 de milioane, dér ele se vor urca și la 60 de milioane, mai ales decă România va începe, cum trebuie, să-și stabiléscă fortificații la gurile Dunării.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei

Cu 1 Octomvre st. v. 1898

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șese luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe șese luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonarea se pôte face mai ușor prin **mandate postale.**

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Contra anarchismului.

Am amintit éri despre conferența internațională, ce o va convoca însu-și Regele Umberto, pentru a pune stavilă anarchismului internațional. Nota oficială, ce a adresat'o Italia tuturor cabinetelor, a fost precedată de anumite întrebări confidențiale. Éta ce se comunică în privința acésta din Viena:

S'a ajuns deja la înțelegerea în principiu asupra măsurilor comune contra anarchismului. Tóte puterile au căđut de acord cu propunerea guvernului italian. Judecând din *pour-parlé*-urile urmate până acum între puteri, basa statoririlor ar fi fost cu totul alta. Primul plan era, ca puterile să facă pași comuni în Elveția, al cărei guvern se ia măsurii energice contra anarhiștilor, cari abuzéză de dreptul *asilului* și iscodesc și comit în liniște planurile lor de ucidere.

Planul acesta însă s'a isbit de greutăți. Guvernul din Geneva a luat — sub efectul atentatului miserabil de acolo — din propria sa inițiativă măsurii forte energice contra anarhiștilor. Mulți membri ai acestei afurite secte au fost arestați, organizarea lor fú temeinic cercetată și apariția foilor anarchiste oprită. Elveția a făcut tot, ce a putut, contra anarhiștilor. Și decă după tóte acestea puterile ar fi procedat față cu Elveția după cum se proiectase la început, procedura lor ar fi avut aparența, ca și când ar fi voit să între pe ușa deschisă.

Din mai multe părți s'a accentuat, că în procederea tuturor puterilor contra micei Elveții s'ar fi manifestat un moment penibil, care e mai bine a-se evita. Cu considerare la acésta s'a abandonat planul de a se face pași comuni față de guvernul federal din Elveția. S'a găsit însă cu atât mai necesar, ca într'o conferență internațională să se stabiléscă măsurile de stîrpirea radicală a anarchismului și reuniunilor anarchiste.

Contra sectei anarhiștilor puterile vor máneca din acel punct de vedere, că cel ce se mărturisește de anarchist, n'o face numai ca principiu, ci și ca faptă, prin urmare trebuie să fiă considerat de element periculos societății, ér nu numai de idealist inofensiv.

Fiă-cărui stat i-se va impune decí problema, să tracteze în mod necrutător cu anarhiștii séi. Măsurile referitoare la acésta tractare se vor desbate și statori în conferența, care s'a propus de a-se convoca. În vederea acestor măsuri, statele nu vor mai suferi pe teritoriul lor anarhiști străini, spre care scop conferența se va ocupa și cu cestiunea espulsării și estrădării indiviđilor.

Se crede, că tóte statele vor adera la aceste principii generale, afară de Anglia.

NECROLOG. Subscriții cu inima frântă de durere aducem la cunoscința tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților, că mult iubita nóstră mamă, sóră și bunică, după un morb greu, împărtășită fiind cu s. taine, astăđi la 10 ore din đi în anul 76-lea al etății și 23-lea al veduviei, și-a dat nobilul suflet în mânilor Creatorului. Osémintele scumpei defuncte se vor astruca în 18 Septemvre a. c. la 2 ore în cimiteriul sf. bisericii gr. cr. din Vulcan. Fiă-i țérina ușoră și memoria binecuvântată!

Vulcan, 26 Sept. n. 1898.

Dimitrie Tătar preot în Sudriaș-Jupanii, Irimie și George, ca fi; Sabina, Reveca și Anica, ca nuroi. Aurelia, Reveca, Maria, Dimitrie, Victoria, Livia, Aurelia, Mărióră și Florica, ca nepot și nepóte.

ULTIME SCIRI.

Lemberg, 10 Octomvre. Părerea aprópe unanimă a tuturor foilor de aici este, că parlamentul austriac nu va mai ținé, decăt câte-va ședințe, deóre-ce guvernul s'a convins, că nu pôte duce pactul, pe cale parlamentară, cu ajutorul partidelor din drépta.

Constantinopol, 10 Octomvre. Ministrul de esterne a comunicat celor patru ambasadori ai puterilor, că Sultanul este aplecat a-și rechiăma trupele din Creta, însă, provocându-se la promisiunea marilor puteri, că vor respecta suveranitatea Turciei, cere, ca drept semn al acestei suveranități, să-i dea voie a ținé o mică garnisonă într'una din localitățile insulei.

DIVERSE.

Omenii magnetici Profesorul Murani, pe când făcea nisce experiențe în laboratoriu s'eu de fisică, observă, că ori de câte ori trecea pe lângă acul unui galvanometru, acesta se mișca. Căutând să-și dea sémă mai de aprópe de acest fenomen constată, că peptul s'eu atrágea polul nordic, ér spatele pe cel sudic al acului. Aceeași proprietate magnetică, și încă identică, a constat'o la un mecanic; alte 12 persoane, cu care a experimentat, n'au impresionat de loc acul galvanometrului.

Cine posedé cele mai multe case în lume? Cea mai mare proprietară de case în lume este Regina Angliei. Ea posedé în diferite părți ale țării vre-o șese sute de case mai mari, cari nu sunt bunuri ale corónei, ci proprietatea ei privată. Afară de acésta ea este proprietara multor moșii, ce se dau în aréndă, pe care se află vre'o șese mii de locuințe. Și castelurile Osborne pe insula Wight în Balmoral din părțile nordice, sunt proprietatea privată a Reginei. Domeniile corónei și palaturile, ce le folosesc ea și familia regală, trebuie să fiă întreținute de țără. Astfel îi costă pe Englesi, de pildă, întreținerea lui Hampton-Const pe an vre-o 280,000 mărci. Apoi îi mai stau la dispoziție Reginei încă și patru yacturi pentru călătoriile sale pe mare, dintre care unul a costat două milioane. Întrținerea acestor vase au să-o pórte tot Englesii și ea costă pe an circa 260,000 mărci.

Onóre celui ce merită. D-lui Franz Wilhelm, farmacist în Neunkirchen, lângă Viena, i s'a scris din Altona cu data de 11 August 1897 următoarele:

Am ajuns etatea de 70 ani, și de 16 ani am suferit de reumatism la încheieturi, precum și de hemoroide, și nu puteam afla remediu. Numai ciałul (tea) d-tale („*Wilhelm*“ antiarthritischer, antirheumatischer, Blutreinigungsthee) m'a curat de suferințe în 3 săptămâni. Ți aduc mulțumirile mele atât d-tale, cât și contesei, care a arătat pe cale diaristică efectele acestui ceaiú. — Cu tótă ttima:

Christ Ackermann, rentier. Altona lângă Hamburg. Reuhenstrasse Nr. 6.

Se capétă în tóte farmaciile. Deposit principal la Ferd. Iekelius, Brașov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregorju Maier.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Octomvre 1898.

Renta ung. de aur 4%	119.75
Renta de coróne ung. 4%	98.15
Impr. cáil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.40
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.75
Oblig. cáil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.60
Bonuri rurale ungare 4%	96.--
Bonuri rurale croate-slavone	97.25
Impr. ung. cu premii	161.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.25
Renta de argint austr.	101.30
Renta de hârtie austr.	101.10
Renta de aur austr.	120.30
Losuri din 1860.	140.50
Acții de-ale Bânței austro-ungară	902.--
Acții de-ale Bânței ung. de credit.	379.--
Acții de-ale Bânței austr. de credit.	352.40
Napoleonori	9.53
Mărci imperiale germane	58.87 1/2
London vista.	120.20
Paris vista	47.50
Rente de coróne austr. 4%	104.50
Note italiene.	44.--

Cursul pieței Brașov.

Din 11 Octomvre 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.49	Vënd.	9.52
Argint român. Cump.	9.44	Vënd.	9.48
Napoleon'ori. Cump.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	126. 1/2	Vënd.	---
Mărci germane Cump.	58.76	Vënd.	58.85
Lire turcesci Cump.	10.73	Vënd.	---
Scris. fonc. Albina 5%	101.--	Vënd.	102 --

A N U N C I U R I

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In cazul publicării unui anuñiu mai mult de poată se face scădemēt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Cel mai mare câștig in cas favorabil
1.000,000 Coróne.

CONSPECTUL
— celor 50,000 câștiguri —
cel mai mare câștig in cas favorabil
1.000,000 coróne.
Câștigurile speciale sunt împărțite cum urmēză:
Coróne

1 Prámle	600000
1	400000
1	200000
2	100000
1	90000
1	80000
1	70000
2	60000
1	40000
5	30000
1	25000
7	20000
3	15000
31	10000
67	5000
3	3000
432	2000
763	1000
1238	500
90	300
31700	200
3900	170
4300	130
50	100
3900	80
2900	40

50,000 câșt. și pre. in suma de **13.160,000**
carē se trag in șese clase.

Loteria a III-a de clasă reg. ung. priv. se va trage în curând.

Conține:
100,000 și **50,000**
losuri originale și câștiguri,
prin urmare jumetate din tóte losurile specificate în conspectul alăturat, vor eși la sorți cu șanse de câștig enorme de mari.

In total se decide la sortire **treispredece milioane, 160,000 coróne.**

Cel mai mare câștig în cas favorabil
Un milion coróne.

La comande trimitem losuri originale cu prețurile următóre:

Intregi losuri orig. pentru cl. I. fl. 6.— jumetate " " " " " 3.— a patra parte " " " " " 1.50 a opta parte " " " " " —.75 cu rambursă séu după primirea sumei.

După fie care tragere trimitem lista de tragere și planul oficial.

Tragerile se fac sub controla regimului reg. ung

Comande ne rugăm a ni-se trimite direct până cel mult la

22 Octomvre a. c.

A. TÖRÖK & C-ie
colectorii principali

a loteriei de clasă reg. ung.
Budapest, V., Waitznerring 4/A.

Confecțiuni și mărfuri moderne pentru bărbați.

Deschidere de Magazin!

Subscrișul are onóre a aduce la cunoșcința P. T. public, din Brașov și jur, că **am deschis** in piața acésta **Strada Vămii Nr. 24 un**

Magazin cu haine, confecțiuni și mărfuri moderne, pentru bărbați

Cunoșcințele și esperința ce mi-am câștigat în bransa acésta, mă pune în plăcută poziție a satisface așteptărilor On. public.

Am numai fabricate de Viena, și garantez pentru calitatea bună și executare exactă.

Rog on. public a vizita magazinul meu și a se convinge de cele menționate.

Cu tótă stima: **Moritz Schul.**

384,10-6

Specialitate în costume de copii.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provēdut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putē esecuta orice comande cu promptitudine și acuratețā, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

Couverts, in toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE și DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Scrisóre care se taie. Domnului **A. Török & Co., Budapest.**

Binevoit! a trimite Losuri originale clasa I. a Loteriei de clase reg. ung împreună tă cu planul oficial.

Suma de fl. { a se lua cu ramburs, urmēză { (Ce nu convine cu mandat postal. { se sterget!)

Adresa acurată.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:

- Dela Budapesta la Brașov:
- I. Trenul de persóne la 8 óre dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la 10 óre 25 min. séra

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 5 óre 20 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 óre 18 min. p. m.
- II. Trenul mixt, la 5 óre 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 óre 8 min. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persóne la 8 óre 25 m. d., (are legătura în St.-Georgi ou Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes).
- I. Trenul de persóne la 1 órá 51 m. p. m.
- II. Trenul mixt, la 6 óre 48 m. séra, (are legătura cu Ciuc-Szereda).

Dela Zêrnesci la Brașov (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt 6 óre 22 min. dim.
- II. Trenul mixt la 1 órá 12 min. p. m.

Plecarea trenurilor din Brașov:

- Dela Brasov la Budapesta:
- I. Trenul mixt la 5 óre 8 min. dimineța
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 óre 48 min. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persóne la 3 óre 55 min. d.
- II. Trenul mixt la 11 óre a. m.
- III. Trenul accelerat (ce vine pe la Orad. Clușiu) la 2 óre 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de persóne la 5 óre 19 min. dim. (are legătura ou Tușnad) Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
- I. Trenul mixt la 8 óre 50 min. a. m.
- II. Trenul de pers. la 3 óre 15 m. p. m. (are legătura cu linia Tușnad-Ciuc-Szered.)

Dela Brașov la Zêrnesci (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la 9 óre și 5 min. a. m.
- II. Trenul mixt la 3 óre 18 min. p. m.

* V. Un alt tren mixt, care circulă numai Vinerea dela Augustin (Ago-tonfalva) la 7 óre 4 min. dimineța.